

Styre: Universitetsstyret
Styresak: 13/19
Møtedato: 21.02.2019

Dato: 18.01.2019
Arkivsaksnr: 17/12743

Søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal

---

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Brev fra Kunnskapsdepartementet av 28.11.2018 , *Statsbudsjettet 2019 – Føringer for søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal*

Saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet har utlyst 136 millioner kroner til oppgradering av bygg og lokaler ved selvforvaltende institusjoner. Målet med tiltaket er mer egnede universitets- og høyskolebygg som fremmer moderne undervisnings- og forskningsformer, øker læringsutbyttet og bidrar til godt psykososialt miljø. En forutsetning for å kunne søke er at prosjektene er styrebehandlet.

Føringer for de prosjekter det kan søkes støtte for er ellers:

- Byggeprosjektet må være i tråd med institusjonens strategiske campusutviklingsplan
- Byggeprosjektet skal gjelde oppgradering av eksisterende bygningsmasse til tidsmessige og funksjonelle arealer for nåværende aktivitet eller ny bruk
- Prosjektets kostnad må være minst 30 mill. kroner
- Institusjonen må stille med en egenandel på minimum 50 pst av byggeprosjektets totale kostnad
- Prosjektet må kunne fullføres uten ytterligere tildeling fra departementet

Universitetet i Bergen innstiller to prosjekter som er i tråd med disse kriteriene i prioritert rekkefølge: 1.Ulrikke Pihls hus, 2. Laboratorie- og læringsareal i Realfagbygget

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret innstiller følgende prosjekter:

1. Ulrikke Pihls hus
2. Laboratorie- og læringsareal i Realfagbygget

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

06.02.2019/ avd.dir Even Berge / Kjartan Nesset

Vedlegg:

1. Saksframstilling

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
13/19

Møtedato:
21.02.2019

Arkivsaksnr:
2017/12743

Søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal

1. Bakgrunn

Universitetet i Bergen foreslår å innstille to prosjekt til søknad om ekstraordinære midler til oppgradering av undervisnings og læringsareal.

Professor Keyersgate 1, Ulrike Phils hus

Ulrike Pihls hus fra 1906 er en av flere tidligere skolebygninger UiB eier. Huset har ingen kontorplasser for ansatte og brukes kun til undervisning og læring. Bygget er på 2905 kvm fordelt på fire etasjer + kjeller og har tradisjonell romstruktur for slike skolebygninger med klasserom på hver side av en midtstilt korridor og en tidligere gymsal med større areal og takhøyde enn klasserommene. I dag brukes klasserommene hovedsakelig til individuelle leseplasser og den tidligere gymsalen til auditorium. Bygget mangler gode sosiale møtesteder og undersøkelser viser at leseplassene har lavt belegg. Slik bygget er i dag bidrar det i liten grad til et godt psykososialt læringsmiljø og støtter i liten grad moderne lærings- og undervisningsformer. UiB ønsker at Ulrike Pihls hus blir et pilotprosjekt for nye typer læringsarealer, og en større ombygging er under prosjektering der noen byggearbeider allerede er påbegynt.

Nye Ulrike Pihls hus har som mål å bli et attraktivt sosialt studiested som skal styrke studentenes felleskap og faglig identitet og bidra til en givende studietid og et godt læringsutbytte. Målet er å gjøre huset til et attraktivt sted studentene velger å komme til om morgenen og bli gjennom dagen for egenstudier - individuelt eller i grupper, og for undervisning med fokus på studentaktive læringsformer. Huset skal ha kafé, møteplasser, ulike typer læringsarealer og være som et "hjem på campus".

Vedlagte konseptskisse viser planer for hver etasje:

1. etasje har inngang fra en sentral plass på campus og leder inn til et større uformelt møte- og studiested med kafe. Auditoriet bygges om til å støtte studentaktiv læring etter inspirasjon fra blant annet R2 på NTNU.

Fra 2. til 4. etg. åpnes romstrukturen slik at hver etasje har et stort, lyst og trivelig studieareal som kan innredes for både samarbeid og individuelt arbeid, med fordeling mellom disse tilpasset studentenes ønsker og behov. I hver etasje innredes undervisningsrom spesielt for studentaktive læringsformer etter inspirasjon fra vårt nye aktivitetsbaserte læringsrom i Realfagbygget, men med noe større fleksibilitet ved at både stoler og bord har hjul for rask ommøblering.

Pilotprosjektet Nye Ulrike Phils hus skal gi UiB og sektoren verdifulle kunnskaper om hvordan nye typer læringsarealer kan bidra til både trivsel og læring ved at forskningsmiljøer på læring i høyere utdanning ved UiB undersøker resultatene av prosjektet.

Prosjektet er forankret i fire sentrale styringsdokumenter ved UiB:

1. Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet 2016 - 2019
2. Handlingsplan for kvalitet i utdanning 2017 - 2022
3. Masterplan for areal 2018 - 2040

4. Fysiske læringsarealer for fremtiden. Rapport 2018.

Prosjektering og planlegging av tiltakene er allerede startet og det i Februar 2019 ferdigstilles prosjekt med ombygging og tilrettelegging av studentkafe i 1 etasje i bygget. Videreutvikling av UPhil var planlagt i 2018, men på grunn av en utredning om omplassering av andre miljøer som kunne på virke arealsituasjonen ble planene med UPhil stanset. Nå er det avklart at dette ikke blir noe av og opprinnelige planer for å utvikle Uphil (som beskrevet ovenfor) skal gjennomføres.

Ved tilslag på midler fra departementet kan vi umiddelbart iverksette og fortsette prosjektering og ombygging av hele bygget slik som beskrevet ovenfor.

Fremdrift:

Prosjektering og endelig planlegging, offentlig anskaffelse entreprise: 7-9 måneder.

Ombygging/bygging, inkl overtakelse, utbedring feil og mangler samt møblering ca 15 måneder.

Kostnad:

Estimert total kostnad: 70MNOK.

[Søknadsbeløp 35MNOK, egenandel UiB 35MNOK]

Oppgradering og utvikling av arealer i Allegaten 41, Realfagbygget

Bygget er tegnet av arkitekt Harald Ramm Østgaard og stod ferdig i 1977. Byggets areal utgjør 47.000 m² og er av de største enkeltstående bygninger i Norge.

UiBs Utdanningsutvalg har hatt en «Arbeidsgruppe for fysisk læringsmiljø», som utarbeidet en rapport «Fysiske læringsarealer for fremtiden».

MatNat-fakultetet har hatt fokus på tiltak for å videreutvikle sine fysiske læringsarealer og læringsmiljø. Et eget Læringsssenter ble åpnet i 2018, møblert med differensierte arbeidsplasser (lesesalsplasser, kollokvieøyer, grupperom, etc.). Fakultetet har vært pilot for UiBs satsing og utprøving av egne rom innrettet for aktivitetsbasert læring, og ønsker å bygge flere slike. Og det er under arbeid planer for ombygging og modernisering av eksisterende undervisningsarealer, bl.a. Realfagbyggets tre store auditorier, i tråd med prinsippene for dette. Det samme gjelder sentrale deler av fakultetets laboratoriemiljø, der også mye av studentundervisningen pågår, og der en ser stort behov for å ruste opp møblering og øvrig infrastruktur, for å bedre kvaliteten på både forskningen og undervisningen som foregår der.

Det er også bevilget egne budsjettmidler i 2019 til helhetlige tiltak for bedring av student- og læringsmiljøet i fakultetets sentrale bygg, mer generelt. Her kan det være snakk om både ombygginger og modernisering av infrastruktur og møbler.

Samlet mener vi realisering av disse tiltakene vil gi et vesentlige løft både i fremme av moderne undervisningsformer, økt læringsutbytte for studentene og et godt psykososialt miljø både for studenter og ansatte.

Endringer i bygg og infrastruktur krever betydelige investeringer og det meste av arealene er ikke innredet i forhold til dagens undervisnings og læringsformer. Det er et stort behov for å oppgradere teknisk infrastruktur og laboratorier for å kunne drive moderne undervisning og forskningsvirksomhet i Kjemisk Institutt sine arealer.

Tiltakene estimeres til 60MNOK [Søknadsbeløp 30MNOK, egenandel UiB 30MNOK]. Planlegging og prosjektering av tiltak vil kunne starte umiddelbart (rammeavtaler med rådgivende ingeniører), utlysning av entrepriser med oppstart i slutten av 2019 og ferdigstilling om 20-24 mnd.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Universitetsdirektøren slutter seg til forslaget om å innstille

1. Ulrikke Pihls hus
  2. Laboratorie- og læringsareal i Realfagbygget
- til søknad til Kunnskapsdepartementet om ekstraordinære midler til oppgradering

07.02.2019/Even Berge/Kjartan Nasset